

## [Statsministeren.]

mindelige storpolitiske situation, herunder NATO-samarbejdets politiske og forsvarsmæssige aspekter og deres sammenhæng med hele det økonomiske samarbejdsproblem.

Det aftaltes, at de to regeringer fortsat ville holde sig i snæver kontakt, og allerede samme aften havde udenrigsminister Per Hækkerup en længere samtale med mr. Heath.

Til slut vil jeg gerne tilføje, at jeg ikke rejste som privatmand. Jeg rejste som statsminister, og jeg blev modtaget som statsminister. Eventuelle misforståelser omkring rejsens karakter kan være opstået, fordi der ikke var tale om et officielt statsbesøg således som det, den svenske statsminister kort forinden aflagde i Paris. Der var tale om et uofficielt besøg, hvorunder jeg skulle have lejlighed til at føre orienterende politiske samtaler med medlemmer af den franske regering.

Rejsen til Paris var i øvrigt blevet tilrettelagt mellem jul og nytår, før man kunne have nogen viden om, at den netop ville blive placeret, netop ville finde sted, under en skæbnsvanger forhandlingspause. Det var naturligt, at jeg i lyset af de begivenheder, der tog fart i løbet af januar måned, nøje overvejede, hvorvidt jeg i denne nye situation burde opgive rejsen, men jeg fandt, at der her — alt taget i betragtning — ville frembyde sig en god lejlighed til på et afgørende tidspunkt dels at redegøre for de danske synspunkter omkring markedsforhandlingerne, dels at få et direkte indtryk af den franske regerings tankegang umiddelbart forud for den afgørelse, som kunne blive — og desværre få dage senere viste sig at blive — den afsluttende i denne omgang.

Hvordan er nu hele denne situation set på baggrund af den beslutning om at optage forhandlinger med fællesmarkedet, som regeringen traf i august 1961, og som det høje ting godkendte med 152 ja-stemmer?

Det høje ting tiltrådte ved den lejlighed regeringens erklæring af 31. juli 1961 og godkendte — jeg beder om formandens tilladelse til at citere —:

„at Danmark samtidig med Storbritannien retter henvendelse til Det europæiske økonomiske Fællesskab angående for-

handlinger med henblik på Danmarks optagelse i dette sammen med Storbritannien.“

Nu foreligger der den situation, at Storbritanniens og dermed Danmarks forhandlinger med fællesskabet er udsat på ubestemt tid. Regeringens mål er, som jeg sagde i indledningen, uændret, og vi håber, at ventetiden for nye forhandlinger må blive kort. Regeringen opfatter imidlertid situationen således, at forhandlingsbeslutningen af august 1961 fortsat består, men at den ikke vil kunne anvendes, før forhandlinger om Englands tilslutning genoptages.

Vi er skuffet over det negative resultat. Medens forhandlingerne stod på, har vi imidlertid her i landet haft en meget levende og dybtgående debat om alle Europaproblemerne set i relation til danske institutioner, til dansk tænke- og væremåde.

Jeg tror, at denne debat har ført os frem til en dybere erkendelse af vor placering i Europa. Denne erkendelse vil være os til nytte i fremtiden; og såfremt forhandlingerne med fællesmarkedet, forhåbentlig inden længe, måtte blive genoptaget sammen med englænderne, vil vi kunne gå ind i dem med den forberedelse, som en omfattende og selvprøvende folkelig debat har givet os.

**Udenrigsministeren (Per Hækkerup):** Det var med stor beklagelse, at regeringen måtte se forhandlingerne mellem Storbritannien og Det europæiske økonomiske Fællesskab — og dermed om Danmarks eventuelle optagelse i fællesskabet — bragt til foreløbig standsning. Vor beklagelse var så meget desto større, som den positive udgang af forhandlingerne netop var kommet inden for synsvidde, da begivenhederne i Bruxelles den 28. og 29. januar fandt sted. Det var således vort indtryk, at Storbritanniens forhandlinger med fællesmarkedet indtil da havde gjort gode fremskridt, og at der ved årsskiftet kun henstod et begrænset antal forhandlingspunkter, der ganske vist næsten alle var af meget vanskelig karakter, tilbage at løse. For Danmarks vedkommende var forhandlingerne med fællesskabet, som det vil være tinget bekendt, ført frem til et punkt, hvor man i alt væsentligt var igennem de tekniske drøftelser og kun havde en kortvarig politisk forhandlingsfase tilbage, en forhandlingsfase, som vi